

Obrazac za

IZVJEŠTAJ O REAKREDITACIJI sa uputstvom

Komisija u ocjeni ispunjenosti standarda i njihovih kriterijuma za eksternu evaluaciju ustanove koristi sljedeće kriterijume za ocjenjivanje:

- Eliminacioni kriterijum u slučaju kada neispunjavanje standarda ili njegovih elemenata uslovljava negativan reakreditacioni stav - odbijanje zahtjeva za reakreditaciju;
- Potreban kriterijum u slučaju kada standard ili njegovi kriterijumi nijesu ispunjeni, ali se proces reakreditacije i realizacija studijskih programa mogu nastaviti ako kriterijum može biti ispunjen u periodu koji je određen preporukom komisije.

U **komentarima**, eksperti u komisiji daju svoje jedinstveno mišljenje o:

- ispunjenosti ili djelimičnoj ispunjenosti standarda i njegovih elemenata,
- mjeri usklađenosti organizacije rada ustanove i planirane realizacije studijskih programa sa važećim standardima, nacionalnim dokumentima i dokumentima Evropskog prostora visokog obrazovanja,
- potrebi za dodatnim objašnjenjima,
- preporuci za ispunjavanje standarda i kriterijuma,
- korekcijama koje je potrebno pripremiti i korekcijama koje je potrebno izvršiti,
- rokovima za korekcije,
- prednostima i nedostacima ispunjenosti određenih standarda, odnosno kriterijuma,
- svim ostalim pitanjima koja se tiču ocjene ispunjenosti standarda, odnosno kriterijuma.

Početna faza ispunjenosti standarda ili pojedinačnog kriterijuma podrazumijeva da je plan za njegovo ispunjavanje odobren od organa upravljanja ustanovom ili organizacionom jedinicom, ili da je započeta implementacija standarda, odnosno kriterijuma.

AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZJEĐENJE
KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA - PODGORICA

Primljeno: 29.07.2020.

Org. jed.	Klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
UP 02-637/20-1013				

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA

Ustanove treba da imaju politiku obezbjeđenja kvaliteta koja je javna i koja predstavlja dio njihovog strateškog upravljanja. Unutrašnji akteri treba da izgrađuju i implementiraju ovu politiku kroz odgovarajuće strukture i procese, uz uključivanje spoljnih aktera.

Smjernice:

Politike i procesi su glavni nosioci koherentnog sistema za obezbjeđenje kvaliteta ustanove koji obrazuje ciklus za stalno poboljšanje i doprinosi odgovornosti ustanove. Takav sistem pruža podršku razvoju kulture kvaliteta u kojoj svi unutrašnji akteri preuzimaju odgovornost za kvalitet i uključeni su u obezbjeđenje kvaliteta na svim nivoima ustanove. Kako bi se to i omogućilo, politika ima formalan status i javno je dostupna.

Politike obezbjeđenja kvaliteta su najdjelotvornije kad odražavaju odnos između istraživačkog rada, učenja i nastave, te uzimaju u obzir nacionalni kontekst u kojem ustanova djeluje, institucionalni kontekst, kao i njen strateški pristup. Takvom politikom pruža se podrška:

- organizaciji sistema za obezbjeđenje kvaliteta;
- odsjecima, školama, fakultetima i drugim organizacionim jedinicima, kao i upravi ustanove, zaposlenim pojedincima i studentima, da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta;
- akademskom integritetu i slobodama, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara;
- zaštiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih;
- uključivanju spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.

Politika se provodi kroz niz procesa za unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta koji omogućavaju učešće cjelokupne ustanove. Odluku o tome na koji način će se politika sprovesti, pratiti i revidirati donosi ustanova.

Politikom obezbjeđenja kvaliteta takođe su obuhvaćeni i svi kriterijumi aktivnosti ustanove, koji su podugovoreni ili koje realizuju druge strane.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Politika obezbjeđenja kvaliteta formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom).	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni
<i>Komentar</i> Fakultet je svoju politiku obezbjeđenja kvaliteta definisao kroz Strategiju obezbjeđenja kvaliteta koja je donesena 26. 12. 2018. godine. Strategija obezbjeđenja kvaliteta javno je objavljena na web stranici Fakulteta: www.fskl-cg.me . Do donošenja ovog dokumenta politika obezbjeđenja kvaliteta formalno je bila definisana Strategijom od 29. 01. 2011. godine, tako da se u kontinuitetu praktikuje izgradnja politike obezbjeđenja kvaliteta kroz formalno usvajanje dokumenata koji je određuju.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Politika podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno	Eliminacioni

	Nije ispunjeno	
--	----------------	--

Komentar

Fakultet je mali sistem sa jednim studijskim programom na osnovnim studijama, sa šest modula, i jednim studijskim programom master studija sa sedam modula. Politika obezbjeđenja kvaliteta koncipirana je u tom kontekstu i podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta koji je u cjelosti zaokružen, sa jasno definisanim ulogama i odgovornostima svih djelova sistema koji čine: Tim za sprovođenje postupka samovrednovanja, Studentski parlament, Dekan, Upravni odbor i Vijeće. Primjera radi, Tim za sprovođenje postupka samovrednovanja priprema jednogodišnje akcione planove za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta, odnosno sprovođenje Strategije, Dekan predlaže odnosni akcioni plan, a Upravni odbor Fakulteta usvaja jednogodišnji akcioni plan.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Politika podržava organizacione jedinice kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.	Ispunjeno <u>Djelimično ispunjeno</u> Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Zaposleni njeguju kulturu obezbjeđenja kvaliteta i imaju svijest o njenom značaju. Uloga studenata kroz rad Studentskog parlamenta zaista je indikativna u sistemu obezbjeđenja kvaliteta. Studentski parlament sprovodi studentsku anketu, učestvuje u njenoj obradi i što je najvažnije studenti vjeruju u efekat ovog mehanizma u obezbjeđenju kvaliteta nastave i ispita. Međutim, Studentski parlament nema evidenciju o prolaznosti studenata na ispitima i po godinama.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Politika podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se budno pazi na mogućnost pojave akademskih prevara.	Ispunjeno <u>Djelimično ispunjeno</u> Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Statut i Kodeks akademske etike podržavaju akademski integritet i slobode, a definisana je i procedura za utvrđivanje plagijata za autorizovane stručne i naučne radove. Studenti se edukuju na poštovanje načela akademske etike, a njihovi mentori tokom izrade stručnih i naučnih radova provjeravaju da li se studenti bave plagiranjem. Fakultet ne posjeduje softversko rješenje za otkrivanje plagijata, ali kompetentnost akademskog osoblja, koje čine vodeći stručnjaci u regionu, u datim oblastima, predstavlja dobar vid zaštite od plagiranja kada su u pitanju studenti i saradnici u nastavi, jer akademskom osoblju ne pada teško da kroz mentorstvo, provjerom kompletnog sadržaja i navedene literature, štite akademski integritet. Međutim, iako se Fakultet, do sada nije susretao s problemom plagijata, kako u radovima studenata, tako i u radovima akademskog osoblja, posjedovanje softverskog rješenja za otkrivanje plagijata znatno bi olakšalo provjeru autentičnosti stručnog i naučnog stvaralaštva.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

e. Politika štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni
--	--	--------------

Komentar

Gotovo sva opšta akta Fakulteta zabranjuju diskriminaciju po bilo kom osnovu i štite od netolerantnosti bilo koje vrste kako zaposlene, tako i studente. U toku dvanaestogodišnjeg rada i djelovanja Fakultet se nije susreo sa bilo kojim vidom diskriminacije ili netolerancije.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Politika podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Od 2011. godine u Timu za sprovođenje postupka samovrednovanja kontinuirano je uključena i spoljna ekspertkinja za obezbjeđenje kvaliteta. Ima činjenica koje ukazuju na to da se studijski programi dizajniraju uz uključivanje najznačajnijih aktera saobraćajne privrede u Crnoj Gori. U tom smislu Željeznička infrastruktura Crne Gore, podržala je inicijativu Fakulteta da studijski program osnovnih studija saobraćaj, komunikacije i logistika - modul željeznički saobraćaj dobije status programa od javnog interesa, odnosno da se iz državnog budžeta opredijele sredstva za finansiranje 20 studenata koji bi se opredijelili za izučavanje citiranog studijskog programa, odnosno modula.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

1. *Studenti preko Studentskog parlamenta treba da uspostave vođenje vlastite evidencije o prolaznosti studenata na ispitima i po godinama i da predlažu mjere za unapređenje prolaznosti;*
2. *Fakultet treba da obezbijedi softversko rješenje za provjeru plagiranja stručnih i naučnih radova, kako bi se sigurnije zaštitio od prevarnih radnji u izradi stručnih i naučnih radova.*

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

Ustanove treba da imaju procese za izradu i odobravanje programa. Programi treba da budu izrađeni na takav način da ispunjavaju ciljeve koji se pred njih postavljaju, kao i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije do kojih programi vode treba da budu jasno određene i predstavljene, i da se pozivaju na tačan nivo u okviru nacionalnog kvalifikacionog okvira za visoko obrazovanje, a samim tim i na Kvalifikacioni okvir u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Smjernice:

Studijski programi predstavljaju suštinu nastavne misije ustanova visokog obrazovanja. Kroz njih se studentima pružaju akademska znanja i vještine, kao i prenosive vještine koje mogu uticati na njihov lični razvoj i naći primjenu u njihovim budućim karijerama.

Programi:

- sadrže opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i imaju jasno utvrđene planirane ishode učenja;
- izrađuju se u saradnji sa studenatima i ostalim akterima;
- imaju koristi od spoljne ekspertize i referenci;
- odražavaju četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti);
- izrađuju se tako da omogućavaju nesmetano napredovanje studenata kroz studije;
- definišu očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita;
- obuhvataju dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno;
- podliježu procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i ima jasno utvrđene planirane ishode učenja.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni
Komentar: Osnovne studije studijskog programa Saobraćaj, komunikacije i logistika traju tri godine (180 ECTS). Master studije studijskog programa Saobraćaj, komunikacije i logistika, nakon usklađivanja sa Zakonom o visokom obrazovanju traju dvije godine (120 ECTS). Ove promjene u trajanju studijskog programa master studija definisane su i Statutom Fakulteta. Za oba studijska programa opšti programski ciljevi definisani su prema deskriptorima nivoa Crnogorskog okvira kvalifikacija, pa osnovne studije pripadaju VII1, a master studije VII2 nivou Crnogorskog okvira kvalifikacija koji je referenciran sa Evropskim okvirom kvalifikacija. Uvidom u sadržaj studijskog programa, uključujući i informacione liste predmeta, da se zaključiti da su jasno postavljeni opšti ciljevi za dobijanje kvalifikacije obrazovanja VII1 nivo (Bachelor- inženjer saobraćaja) i VII2 nivo (master saobraćaja) u Crnogorskom okviru kvalifikacija. Uvidom u informacione liste predmeta da se zaključiti da su planirani ishodi učenja jasno utvrđeni, kako za predmete praktične nastave, tako i za predmete teorijske nastave.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar:

Razgovor sa studentima potvrdio je njihovu uključenost u izradu studijskog programa. Pored studenata u izradi su konsultovane i privredni subjekti iz oblasti saobraćaja, a program je upoređivan i usklađivan i sa studijskim programima drugih fakulteta iz oblasti saobraćaja, što Fakultet smatra preduslovom za ostvarivanje mobilnosti studenata, odnosno po završetku studija stvaranje uslova za mobilnost radne snage. Fakultet navodi niz primjera za nesmetano zapošljavanje svršenih studenata u regionu i prostoru EU čiji kadrovi zauzimaju vodeće menadžment pozicije čak i u inostranim kompanijama. ali se ne može pohvaliti ostvarenom mobilnošću studenata, iako nastavni kadar podržava mobilnost kako u regionu, tako i u Evropskom prostoru obrazovanja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar:

U izradi studijskog programa osnovnih i master studija konsultovani su referentni profesori iz regiona. Takođe su korišćene i preporuke iz institucionalnih evaluacija koju je uradila Asocijacija evropskih univerziteta, a u sprovođenju politike obezbjeđenja kvaliteta korišćena su načela Savjeta Evrope, pa je tako Fakultet dobitnik Brend Leader Award 2018, kao lider u postavljanju novih standarda u visokoškolskom obrazovanju stručnih kadrova u oblasti saobraćaja, transporta, logistike i komunikacija u regionu Jugoistočne Evrope.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti).	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar:

Studijski program osnovnih i master studija usklađen je sa programima sličnih evropskih i regionalnih visokoobrazovnih institucija i u osnovi ima kontinualno obezbjeđivanje i poboljšanje kvaliteta, podržavajući mobilnost kao i transparentnost u obezbjeđivanju kvaliteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Studijski program izrađuje se tako da omogućava nesmetano napredovanje studenata kroz studije.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Uvidom u studijski program osnovnih i master studija zaključuje se da studenti dobijaju znanja kojima razumiju i sistematizuju tehnološke procese razvoja, rada i eksploatacije saobraćaja, elektronskih komunikacionih mreža i logistike, i da se sa svakom narednom godinom studiranja ta znanja produbljuju. Stečene praktične vještine na osnovnim i master studijama omogućuju im da mogu samostalno da upravljaju i unapređuju operacione procese u budućim poslovnim organizacijama i da stiču sistemsko razumjevanje problema čime su studenti u mogućnosti da samostalno analiziraju, prognoziraju, planiraju, prezentuju i komuniciraju svoja istraživanja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Studijski program definiše očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Ciljevi studijskog programa na osnovnim i master studijama "Saobraćaj, komunikacije i logistika" sa zahtijevanim ishodima učenja predstavljaju osnovu za izradu nastavnih planova svakog predmeta osnovnih i master studija. Studijski program osnovnih studija Saobraćaj, komunikacije i logistika ima sljedeće module: drumski saobraćaj i bezbjednost; željeznički saobraćaj; vazdušni saobraćaj; poštanski saobraćaj; e-komunikacije; logistika. Istoimeni studijski program master studija ima sve module koji se izučavaju na osnovnim studijama uz dodatak još jednog modula pod nazivom, menadžment u saobraćaju, komunikacijama i logistici. Uvidom u informacione liste zaključuje se da studenti mogu da ostvare 30 ECTS kredita po semestru, tako što predmeti dobijaju od 4-6 ECTS kredita i raspoređeni su ravnomjerno po semestrima, odnosno po pravilu 60 ECTS kredita u jednoj studijskoj godini. Broj kredita za pojedini predmet (kurs) određuje se prema broju časova nastave (teorijske i/ili praktične, vježbi, seminara i slično), vremenu rada studenta na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi i slično) i vremenu za učenje kod pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, kolokvijumi, završni ispit). Jedan ECTS kredit predstavlja opterećenje od 30 časova rada studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Studijski program obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar:

Uvidom u studijske programe osnovnih i master studija zaključuju se da su struktuirane prilike za praksu kroz predmete koji obuhvataju praktičnu nastavu kao osnovu za praksu. Predmeti u okviru studijskog programa sadrže najmanje 25% praktične nastave, koja se realizuje kroz različite simulacije realnih situacija, kroz praktične primjere iz rada tehnoloških procesa, izradom konkretnih problema iz prakse.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Formalno odobravanje studijskog programa je struktuirano kroz odgovarajuća dokumenta Fakulteta, od Statuta do Strategije obezbjeđivanja kvaliteta. Uvidom u dostavljena dokumenta i nakon razgovora sa upraviteljem i studentima ta struktura je sljedeća: Vijeće Fakulteta odlučuje o strukturi i sadržini studijskih programa, osnivači Fakulteta odlučuju o osnivanju novih, dijeljenju, spajanju ili ukidanju postojećih studijskih programa, s tim što se i ove odluke osnivača zasnivaju na mišljenju Vijeća, kao stručnog organa u čijem radu učestvuju i studenti.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- 1. Formirati Alumni klub i njihove predstavnike uključiti u izradu studijskih programa;*
- 2. Jačati podršku studenata za boravak i studiranje na sličnim institucijama u okviru Evropskog sistema obrazovanja.*

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA

Ustanove treba da osiguraju da se programi izvode na način kojim se studenti podstiču na preuzimanje aktivne uloge u kreiranju procesa učenja, te da provjera znanja studenata odražava takav pristup.

Smjernice:

Učenje i nastava usmjereni na studenta imaju važnu ulogu u stimulisanju motivacije studenata, njihove samorefleksije i angažovanosti u procesu učenja. To podrazumijeva pažljivo razmatranje izrade i izvođenja studijskih programa i ocjenu ishoda.

Implementacija procesa učenja i nastave usmjerenih na studenta, uključuje:

- poštovanje i prilagođavanje različitostima studenata i njihovih potreba, omogućavajući fleksibilne putanje učenja;
- razmatranje i korišćenje različitih načina izvođenja nastave, gdje je prikladno;
- fleksibilno korišćenje raznih pedagoških metoda;
- redovno vrednovanje i prilagođavanje načina izvođenja nastave i pedagoških metoda;
- podsticanje osjećaja samostalnosti kod učenika, osiguravajući pri tom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja;
- promovisanje uzajamnog poštovanja u odnosu između studenata i nastavnika;
- odgovarajuće postupke za rješavanje po prigovorima studenata.

Imajući u vidu značaj provjere znanja za napredovanje studenata kroz studije i za njihove buduće karijere, u okviru procesa za obezbjeđenje kvaliteta za provjeru znanja vodi se računa o sljedećem:

- lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti;
- kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju;
- provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja;
- gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača;
- pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti;
- provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama;
- postoji formalna procedura za žalbe studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovim potrebama, omogućavajući fleksibilne putanje učenja.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Interaktivnost je, prema izjavama nastavnog kadra i studenata, vodeći metod u nastavi kako bi se dobila povratna informacija o potrebama studenata za praćenje nastave i postizanje definisanih ishoda učenja. Studenti imaju pristup Moodle platformi koja im omogućava da ponovo pristupe sadržajima koje su već jednom ispratili u toku neposredne nastave, što predstavlja odličnu priliku za studente koji sporije usvajaju znanja ili su bili spriječeni da prisustvuju neposrednoj nastavi da postignu definisane ishode učenja. Korišćenje Moodle plaforme neposredno je demonstrirano u toku posjete ustanovi. Zaključuje se da je

student postavljen u centar procesa nastave i učenja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, gdje je prikladno.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Nastava se pretežno izvodi neposredno ali i on-line, naročito kada potrebe to zahtijevaju. On-line nastava bila je jedini način za postizanje ishoda učenja tokom aktuelne situacije izazvane pandemijom COVID-19. Takođe, određeni ishodi učenja postižu se kroz praktičnu nastavu izvan prostorija Fakulteta kod različitih privrednih subjekata uz nadzor mentor.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Iskusno akademsko osoblje, u čije smo reference imali uvid, koristi različite pedagoške metode kako bi studenti na što lakši način postigli definisane ishode učenja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Vrednovanje izvođenja nastave vrši se u kontinuitetu kroz povratnu informaciju koju nastavno osoblje nastoji da dobije od studenata. Interaktivnim pristupom nastavi u odnosima student-profesor teži se da se nastava i pedagoške metode prilagođavaju potrebama studenata. Izvjesne poteškoće za dobijanje povratne informacije nastaju na predmetima kod kojih se nastava izvodi u kontinuitetu od nekoliko časova, jer se kod studenata smanjuje pažnja i nema kvalitetne povratne informacije. Ipak, studenti su neprikosnoveni u odbrani stavova da nastava koju izvodi renomirano akademsko osoblje iz regiona i koji upravo praktikuju izvođenje nastave od po nekoliko časova u kontinuitetu iz istog predmeta ima poseban kvalitet i mjesto u njihovom sticanju znanja. Poseban vid redovne provjere načina izvođenja nastave i pedagoških metoda vrši se kroz studentsku anketu. U neposrednoj komunikaciji sa studentima prezentirane su nam činjenice iz kojih se zaključuje da anketa nije formalne, već suštinske prirode jer se dešavalo da zbog rezultata studentske ankete saradnik u nastavi bude isključen iz daljeg nastavnog procesa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

d. Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod učenika, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
--	--	----------

Komentar

Studentima se nudi mogućnost izrade seminarskih, kako teoretskih tako i praktičnih radova sa spektrom tema iz određene oblasti ili predmeta. Studenti imaju mogućnost da prema vlastitom afinitetu izaberu neku od ponuđenih tema ili da je sami predlože, ukoliko smatraju da ponuđene teme nijesu vodeće područje njihovog interesovanja. Akademsko osoblje vodi računa o tome, da ukoliko izabrana tema ne inspiriše dovoljno studenta za njenu kvalitetnu razradu, daju smjernice studentu kako bi njihovi lični kapaciteti što bolje došli do izražaja. Najbolji studenti od strane nastavnika inspirišu se na dalju razradu određene tematike sa novim zadacima u željenoj oblasti kako bi se na taj način lakše pripremili za izradu završnog rada. Završni rad predstavlja samostalnu stručnu obradu određenog problema. Završnim radom student dokazuje da je na osnovu znanja stečenog tokom studija ovladao zadatom temom, da je temu obradio po predviđenoj metodologiji, da zna da koristi stručnu literaturu i terminologiju, kao i da je ispravno navodi. Tema završnog rada bira se iz predmeta koje sadrži studijski program. Uz svaku temu završnog rada navodi se osnovna literatura.

Studenti se povremeno uključuju i u istraživačke i naučne projekte koje Fakultet realizuje, a redovno se pozivaju da prisustvuju naučnim i stručnim skupovima u organizaciji Fakulteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Kod učenja i nastave promoviše se uzajamno poštovanje između učenika i nastavnika.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Akademsko osoblje daje sve od sebe da studenti budu uvaženi i da grade međusobno povjerenje i poštovanje. Studenti iznose pohvale na račun dostupnosti profesora za njihove potrebe u procesu nastave i učenja. Nije zapaženo da u međusobnim relacijama ima bitnih problema, ali se dešava da pojedini studenti koji imaju predrasude u pogledu izvršavanja obaveza s aspekta pozicije Fakulteta kao privatne ustanove, ubrzo shvate, da Fakultet promoviše uzajamno poštovanje u odnosima nastavnika i studenata i da je učenje i međusobno uvažavanje jedini put ka napredovanju studenata u izvršavanju obaveza iz studijskog programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Fakultet ima definisane jasne formalne procedure koji se odnose na prigovore studenata. Student ima pravo podnošenja prigovora kako u vezi sa kvalitetom izvođenja nastave, tako i u vezi sa postignutom ocjenom na ispitu. Ako student smatra da je oštećen u procesu ispitivanja i ocjenjivanja, zahtjev o ponovnom ispitu podnosi se Dekanu, koji je u obavezi da, u slučaju opravdanosti prigovora, formira ispitnu komisiju iz predmetne oblasti koja će objektivno izvršiti ispitivanje oštećenog studenta i većinom

glasova donijeti konačnu ocjenu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Pravilnik o postupku i načinu ispitivanja i ocjenjivanja studenata uređuje bliži postupak i način polaganja ispita i ocjenjivanja studenata. U neposrednom kontaktu sa akademskim osobljem zaključuje se da nema odstupanja od propisanih pravila i da postojeće kriterijume i standarde upražnjavaju svi koji izvode nastavu i koji se bave ispitivanjem i ocjenjivanjem studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Kriterijumi i metode za provjeru znanja i kriterijumi za ocjenjivanje javno su objavljeni na web stranici Fakulteta u aktu pod nazivom Pravilnik o postupku i načinu ispitivanja i ocjenjivanja studenata. Primjera radi, kolokvijum se, po pravilu, organizuje u skladu sa utvrđenim planom rada u terminima izvođenja nastave. Definisano je da se Kolokvijum može polagati usmeno, pismeno ili u formi praktičnog rada i predstavlja provjeru do tada stečenog znanja studenta. U okviru pojedinog predmeta organizuju se najmanje dva redovna kolokvijuma u skladu sa informacionom listom predmeta. Nastavni sadržaj koji se provjerava kroz polaganje kolokvijuma iznosi najviše 50 % od utvrđenog ukupnog nastavnog sadržaja za pojedini predmet. Takođe, do detalja, naznačenim aktom definisani su kriterijumi za ocjenjivanje. Ocjenjivanje kolokvijuma vrši se na sljedeći način:

- od 0 do 10,2 poena, ocjena - nedovoljan (F);
- od 10,2 do 12 poena, ocjena - dovoljan (E);
- od 12 do 14 poena, ocjena - zadovoljava (D);
- od 14 do 16 poena, ocjena - dobar (C);
- od 16 do 18 poena, ocjena - vrlo dobar (B);
- od 18 do 20 poena, ocjena - odličan (A).

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

i. Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije, koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
---	--	----------

Komentar

Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Smatra se da ishodi učenja nijesu postignuti kada je prolaznost studenata koji su izašli na kolokvijum manja od 50%. Fakultet tada organizuje ponovno polaganje kolokvijuma. Ponovni kolokvijum polažu studenti koji su ocijenjeni nedovoljnom ocjenom i ostali studenti koji nijesu zadovoljni ocjenom, a studentu se u tom slučaju priznaje ocjena sa boljim rezultatom kolokvijuma. Ponovni kolokvijum može se organizovati jednom. Nastavnik je dužan da javno sopšti studentima rezultate o broju osvojenih poena nakon svake provjere, kao i ukupan broj poena koje je student osvojio od početka nastave. Praktikuje se da nastavnik upozna studenta sa nedostacima njegovog rada ukoliko je student na provjeri znanja dobio ocjenu F (ne zadovoljava). Studenti imaju pravo na popravni ispit. Ukoliko student i u popravnom terminu nije osvojio minimalni broj poena za prelaznu ocjenu student je "izgubio" predmet (kurs) i mora se prijaviti za ponovno pohađanje nastave u narednoj studijskoj godini.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
j. Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača.	<u>Ispunjeno</u> <u>Djelimično ispunjeno</u> Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Kako se radi o malom sistemu ova mogućnost se koristi u slučaju potrebe kada je predmetni nastavnik spriječen da pristupi određenoj provjeri znanja, pa provjeru znanja vrši nastavnik iz odgovarajuće oblasti. U slučaju da student smatra da je u procesu ispitivanja i ocjenjivanja oštećen, formira se višečlana komisija koja nakon ispitivanja donosi konačnu ocjenu o usvojenim ishodima učenja kod studenta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
k. Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Pravilima o provjeri znanja omogućeno je studentima, koji iz opravdanih razloga nijesu bili u mogućnosti da izađu na jedan ili oba redovna kolokvijuma, polažu poseban-dodatni kolokvijum. Opravdanost razloga dokazuje se izvještajem ljekara o bolesti studenta (otpusna lista) ili drugim činjenicama o opravdanosti odsustva koje u svakom konkretnom slučaju procjenjuje dekan Fakulteta. Poseban-dodatni kolokvijum organizuje se iz cjelokupne materije predmeta ili iz prvog, odnosno drugog redovnog kolokvijuma, krajem semestra odnosno prije početka prvog redovnog ispitnog roka.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

I. Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
---	--	----------

Komentar

Procedure za provjeru znanja jasno su definisane. Svi nastavnici prilikom provjere znanja pridržavaju se propisanih procedura. Zaključuje se da u postupcima provjere znanja nema diskriminacije po bilo kojem osnovu. Ispiti i svi oblici provjere znanja su javni.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
m. Postoji formalna procedura za žalbe studenata.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	<u>Eliminacioni</u>

Komentar

Ukoliko student smatra da je oštećen u toku ocjenjivanja na završnom ispitu ima pravo na ponovno polaganje ispita pred Komisijom. Zahtjev za ponovno polaganje ispita student podnosi dekanu u roku od 24 časa nakon saopštavanja ocjene. Ako dekan ocijeni da je predmetni zahtjev studenta opravdan o tome obavještava nastavnika i studenta koji prigovara ocjeni. Student se ponovo ispituje pred Komisijom koju je formirao Dekan. Ispitivanje se mora obaviti najkasnije u roku od tri dana od dana formiranja komisije. Komisiju po pravilu čini predmetni i još dva nastavnika, ali predmetni nastavnik ne može biti predsjednik komisije.

Preporuke u vezi unaprijeđenja standarda:

1. Na najmanju moguću mjeru smanjiti održavanje više od dva časa u kontinuitetu iz istog predmeta, tamo gdje studentima to predstavlja prepreku za usvajanje potrebnih ishoda učenja.
2. Težiti ka uključivanju više ispitivača u provjeru znanja studenta iz istog predmeta, tamo gdje je to moguće.
3. Komisiji je tokom posjete akcenat stavljen na primjenu nekoliko softvera za simulaciju različitih karakterističnih situacija koje se tiču predmetne oblasti. Iako je ovaj pristup bolji od tradicionalne teorijske nastave, potrebno je istaći da simulacije ne mogu i ne smiju biti zamjena za praktičnu nastavu, te da je potrebno podići nivo praktične nastave u cilju bolje pripreme studenata za tržište rada na kojem postoji sve veća potreba za inženjerima saobraćaja, komunikacija i logistike. Jedan od načina za prevazilaženje ovog problema je potpisivanje ugovora o saradnji sa različitim privrednim subjektima, tako da bi od ulaganja u infrastrukturu i praktičnu nastavu benefite osjetili i studenti, i nastavni kadar i sami privredni subjekti dobijajući na taj način većinski osposobljen kadar.

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJIHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA

Ustanove treba na dosljedan način da primjenjuju prethodno definisane i objavljene propise koji obuhvataju sve faze studiranja, odnosno upis studenata, njihovo napredovanje kroz studije, priznavanje i sertifikaciju.

Smjernice:

Obezbjedivanje uslova i podrške koji su neophodni za napredovanje studenata kroz akademsku karijeru je u najboljem interesu svakog pojedinačnog studenta, programa, ustanove i sistema. Od ključnog je značaja da procedure upisa, priznavanja i završetka studija budu primjerene svrsi, naročito kada su studenti mobilni u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Važno je da se politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode dosljedno i na transparentan način, i da je obezbijeđeno upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.

Ustanove treba da uspostave i procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.

Pravično priznavanje visokoškolskih kvalifikacija, perioda studija i prethodnog učenja, uključujući priznavanje neformalnog i informalnog učenja, predstavljaju osnovne komponente za osiguravanje napredovanja studenata kroz studije, pri čemu se promoviše mobilnost. Odgovarajuće procedure za priznavanje, oslanjaju se na:

- usklađenosti institucionalne prakse priznavanja sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju;
- saradnju sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i nacionalnim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.

Diplomiranje predstavlja kulminaciju perioda studiranja studenata. Studenti treba da dobiju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode se dosljedno i na transparentan način. Obezbijeđeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni
Komentar		
Fakultet posjeduje pravila upisa na studijske programe koje izvodi. Postupak i kriterijumi upisa na osnovnim studijama definisani su Pravilnikom o upisu u prvu godinu studija, dok je upis na master studije definisan Pravilima studiranja na postdiplomskim studijama. Pocet upisa je transparentan. Fakultet svake godine objavljuje javni konkurs za upis studenata i vrši provjeru ispunjenosti uslova kroz dostavljenu dokumentaciju, a po potrebi organizuje se i polaganje diferencijalnih ispita za upis u prvu godinu, ukoliko završenja srednja škola nije odgovarajuća za izučavanje studijskog programa.		

Prije upisa svake godine sprovodi se upisna kampanja u kojoj zajedno učestvuju profesori i studenti koji već studiraju na Fakultetu. Posjećuju se srednje škole radi upoznavanja budućih studenata sa radom Fakulteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova uspostavlja procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.	Ispunjeno <u>Djelimično ispunjeno</u> Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Ustanova je u začetku uspostavljanja instrumenata za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Institucionalna praksa priznavanja inostranih obrazovnih isprava radi nastavka visokog obrazovanja, saglasno pozitivnim zakonskim propisima Crne Gore, vrši se na Fakultetu, uz prethodno mišljenje koje Fakultet dobija od ENIC centra, saglasno Lisabonskoj konvenciji.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Fakultet nema problema sa dosljednim priznavanjem diploma koje studenti stiču kroz izučavanje studijskog programa osnovnih i master studija. Fakultet to navodi i kao svoju prednost i s ponosom ističe vrednovanje diploma stečenih na ovom fakultetu bilo gdje u okviru evropskog prostora visokog obrazovanja, a i šire. Međutim, Fakultet izražava nezadovoljstvo koje se odnosi na izjednačavanje diploma prilikom zapošljavanja, koje se stiču na pojedinim ustanovama u regionu u odnosu na diplome koje se stiču na ovom Fakultetu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

e. Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<i>Komentar</i> Po završetku studija studenti dobijaju diplomu na našem i engleskom jeziku. Uz diplomu studenti dobijaju i supplement, odnosno dodatak diplomi koja ima za cilj da pruži sve bitne informacije o postignutim ishodima učenja, nivou stečene kvalifikacije obrazovanja i nizu drugih potrebnih informacija čiji je sadržaj propisala država Crna Gora.		

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

1. **Nastaviti sa započetim procesom uspostavljanja instrumenata za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.**

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE

Ustanove treba da osiguraju kompetentnost svog nastavnog osoblja. Treba da primjenjuju pravične i transparentne procese prilikom zapošljavanja i razvoja zaposlenih.

Smjernice:

Uloga predavača je od ključnog značaja za stvaranje kvalitetnog iskustva studiranja i omogućavanja sticanja znanja, kompetencija i vještina. Sve raznovrsnija studentska populacija i veća usredsređenost na ishode učenja zahtijeva učenje i nastavu usmjerene na studenta, pa se time i uloga nastavnika mijenja (vidjeti Standard 1.3).

Ustanove visokog obrazovanja su najodgovornije za kvalitet svojih zaposlenih i pružanje odgovarajućeg okruženja za efikasno obavljanje posla.

Takvo okruženje:

- uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja u okviru kojih se prepoznaje značaj podučavanja;
- nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja;
- podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja;
- podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

f. Ustanova uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji prepoznaju značaj podučavanja.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
---	--	----------

Komentar

Zapošljavanje nastavnog kadra uvijek se, saglasno zakonu, obavlja na osnovu raspisivanja javnog konkursa. Fakultet redovno prati izmjene zakonskih propisa i svoja opšta akta usklađuje sa novim zakonskim rješenjima. Fakultet je priključen Univerzitetu „Adriatik“ tako da se procedura izbora u akademska zvanja odvija u okviru odnosnog univerziteta, što predstavlja iskorak po pitanju transparentnosti i nepristrasnosti prilikom zapošljavanja akademskog kadra. Takođe, Fakultet procjenjuje stečena akademska zvanja na institucijama visokog obrazovanja izvan Crne Gore u slučaju kada se raspiše konkurs za zasnivanje radnog odnosa sa nastavnikom koji posjeduje izbor u akademsko zvanje.

Saradnički kadar bira se u okviru Fakulteta, takođe na osnovu javnog konkursa, po proceduri i uslovima koje propisuje Statut Fakulteta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Ustanova nudi i promoviše mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Fakultet najmanje jednom godišnje organizuje naučne i stručne skupove na kojima se, između ostalog, vrši predstavljanje naučnih i stručnih radova. Radovi se publikuju, najčešće u formi zbornika radova sa određenog naučnog skupa.

Nastavnik i saradnik u nastavi imaju pravo jednom godišnje na participaciju troškova za učešće na međunarodnom skupu i jednom godišnje pravo učešća na naučnim skupovima u zemlji, uz punu alimentaciju troškova, pod uslovom da imaju prihvaćen naučni rad.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Ustanova u kontinuitetu podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.

Fakultet je u okviru istraživačkog projekta ERASMUS+ o bezbjednosti u saobraćaju izradio modul studijskog programa master studija pod istoimenim nazivom.

Sa Opštinom Budva planirana je realizacija projekta „Budva kao digitalni grad“. Ovaj projekat je prezentiran predstavnicima lokalne uprave i dobio je podršku, ali se usljed objektivnih okolnosti zastalo sa njegovom realizacijom.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
------------	---------------------	------------------------------

i. Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<i>Komentar</i> Katedra za elektronske komunikacije upravlja sistemom za elektronsku podršku u učenju Moodle, koji omogućava da se za svaki predmet pokrene online kurs koji sadrži predavanja i aktivnosti predmeta podijeljene po sedmicama održavanja. Fakultet odnedavno posjeduje i laboratoriju iz oblasti bezbjednosti saobraćaja koja je prvenstveno namijenjena studentima za upražnjavanje simulacija saobraćajnih nezgoda.		

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

1. Nastaviti sa podrškom profesionalnom razvoju nastavnog osoblja i sa podsticanjem korišćenja inovativnih metoda u nastavi.

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

Ustanove treba da na odgovarajući način finansiraju aktivnosti učenja i nastave i da obezbijede adekvatne i lako dostupne resurse za učenje, kao i podršku studentima.

Smjernice:

U cilju pružanja optimalnog iskustva studiranja, ustanove obezbjeđuju niz resursa radi pružanja podrške u učenju. Ovi resursi su različiti, od fizičkih resursa, poput biblioteka, sredstava za učenje i informatičke infrastrukture, do ljudske podrške u vidu mentora i drugih savjetnika. Uloga službi za pružanje podrške od naročitog je značaja kod omogućavanja mobilnosti studenata u okviru jednog ili više sistema visokog obrazovanja.

Potrebe raznovrsne studentske populacije (kao što su zreli, vanredni, zaposleni i studenti iz inostranstva, kao i studenti sa invaliditetom), te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, uzimaju se u obzir prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.

Aktivnosti i sredstva za pružanje podrške mogu se organizovati na različite načine, u zavisnosti od konteksta ustanove. Međutim, kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o servisima koji su im na raspolaganju.

Uloga pomoćnog i administrativnog osoblja je izuzetno važna za pružanje usluga podrške, zbog čega treba da bude kvalifikovano i da ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<i>Komentar</i> Fakultet posjeduje biblioteku sa oko 4.000 naslova, uključujući udžbenike i prateću literaturu za izučavanje studijskog programa. U prostorijama Akademije znanja u kojoj je Fakultet smješten nalazi se i čitaonica koja je na raspolaganju studentima. MOODLE platforma omogućava svakom studentu da sa svojom šifrom pristupi procesu nastave, postavi seminarski rad, dobije komentar, vježba testove radi kvalitetnije pripreme za polaganje kolokvijuma i ispita. Prilikom upisa na određeni studijski program studentu se dodjeljuje jedinstveni nalog pomoću kojeg student može pristupiti svojim predmetima, kao i svim dokumentima (zadaci, literatura, prezentacije) u okviru jednog predmeta.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Ustanova uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Fakultet omogućuje studentima koji rade da uz konsultacije koje se odvijaju fizički na Fakultetu između pojedinačnog studenta i pojedinačnog nastavnika uz korišćenje platforme za učenje na daljinu i obavezno polaganja ispita na Fakultetu završavaju sve obaveze predviđene studijskim programom.

Sportisti koji postižu vrhunske rezultate u sportu imaju podršku Fakulteta na isti način, kao i zaposleni studenti.

Osim toga, svaki nastavnik ima obavezu da najkasnije u roku od 24 časa odgovori studentu na mejl koji se odnosi na nastavni proces i učenje.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Studentski parlament je predstavničko tijelo studenata. Saglasno Strategiji obezbjeđenja kvaliteta ovo tijelo je dio sistema za obezbjeđenje kvaliteta i ima svoj uticaj na oblikovanje cjelokupnog sistema obezbjeđenja kvaliteta.

Putem Studentskog parlamenta, web stranice Fakulteta i administrativnog osoblja resursi za podršku studentima i ostale informacije koje se odnose na studente stoje na raspolaganju studentima.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Administrativno osoblje nije brojno, ali je kompetentno i izuzetno je posvećeno studentima. Jedan od najznačajnijih resursa za podršku studentima je upravo administrativno osoblje koje predstavlja dobru sponu između nastavnog kadra i studenata.

Administrativno osoblje uz podršku Fakulteta radi na svom profesionalnom razvoju i posjeduje kompetencije koje im omogućavaju da nesmetano obavljaju svoj posao.

Studenti ne skrivaju svoje zadovoljstvo učinkom administrativnog osoblja u servisima koje im stavljaju na raspolaganje, počev od korišćenja bibliotečkog fonda, tehničke podrške za korišćenje informacionog sistema, odnosno MOODle platforme i izvršavanja brojnih administrativnih obaveza.

Preporuke u vezi unaprjeđenja standarda:

- 1. Omogućiti studentima pristup barem jednoj od dostupnih baza podataka i naučnih radova iz predmetnih oblasti. U slučaju nedostatka finansijskih sredstava, uputiti studente na korišćenje dostupnih besplatnih baza kao što je Open Access Theses and Dissertations: OATD.*
- 2. U cilju njegovanja akademskog integriteta, a kako se na Fakultetu ne koristi softver za sprječavanje plagijarizma, preporučuje se studentima i nastavnicima primjena nekih od dostupnih besplatnih softvera za antiplagijarizam, kao što su Grammarly, Plagiarism checker X ili Plagiarisma.*
- 3. Unaprijediti izdavačku djelatnost na Fakultetu, kako bi studentima bila dostupna najsavremenija literatura iz predmetnih oblasti.*

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

Ustanove treba da osiguraju prikupljanje, analiziranje i korišćenje relevantnih informacija, u cilju efikasnog upravljanja programima i drugim aktivnostima.

Smjernice:

Pouzdana podaci su ključni za donošenje utemeljenih odluka da bi se znalo šta dobro funkcioniše a šta zahtijeva dodatnu pažnju. Efikasni procesi za prikupljanje i analizu informacija o studijskim programima i druge aktivnosti doprinose sistemu unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta.

Koje informacije se prikupljaju u određenoj mjeri zavisi od vrste i misije ustanove. Sljedeći podaci su od značaja:

- ključni indikatori uspješnosti;
- profil studentske populacije;
- napredovanje studenata kroz studije, stopa uspješnosti i napuštanja studija;
- zadovoljstvo studenata studijskim programima;
- dostupni resursi za učenje i podršku studentima;
- karijerne putanje svršenih studenata.

Mogu se koristiti različite metode prikupljanja informacija. Važno je da su studenti i zaposleni uključeni u pružanje i analizu informacija i u planiranje naknadnih aktivnosti.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
j. Ustanova obezbjeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban
<i>Komentar</i> Ustanova raspolaže informacijama o ključnim indikatorima uspješnosti i o istima vodi određene vrste evidencija, odnosno podataka koji se odnose na: - broj upisanih studenata, ukupan broj studenata, broj svršenih studenata; - personalna dosijea studenata koja sadrže sve značajne podatke o njihovom napredovanju u toku studija i izvršavanju obaveza iz studijskog programa; - sadržaj i strukturu studijskih programa i njihovih modula; - personalna dosijea nastavnog kadra sa stručnim i naučnim informacijama; - izdate diplome i sertifikate; - resurse za učenje i podršku studentima.		

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
k. Ustanova obezbjeđuje informacije o profilu studentske populacije.	Ispunjeno <u>Djelimično ispunjeno</u> Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Fakultet obezbjeđuje podatke o profilu studentske populacije na način što se prilikom upisa studenata ti podaci unose u odgovarajući obrazac koji je za potrebe MONSTAT-a propisan od strane nadležnog državnog organa. Ovi podaci, između ostalog, obuhvataju, pol, starosnu dob, prethodno završenu školu i druge podatke.

Podatke druge prirode, primjera radi, finansijska samostalnost studenata, odnosno da li studenti iz vlastitih sredstava obezbjeđuju sredstva za svoje školovanje, socijalne prilike u kojima studen živi (da li živi samostalno ili kod roditelja) i druge podatke koji bliže definišu profil studentske populacije, Fakultet ne posjeduje.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
l. Ustanova obezbjeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija.	Ispunjeno <u>Djelimično ispunjeno</u> Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Prolaznost studenata na ispitima i po godinama, kao i procenat svršenih u odnosu na upisane studente predstavljaju ključne indikatore uspješnosti studenata tokom studiranja. Fakultet raspolaže ovim informacijama za svakog pojedinačnog studenta, ali iste nijesu sistematizovani kako bi se mogli koristiti kao polazna osnova u preduzimanju mjera za obezbjeđenje kvaliteta u ovoj oblasti.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
m. Ustanova obezbjeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar

Kroz sprovođenje studentske ankete studenti iznose svoj stav o pojedinim predmetima i u toku studiranja imaju priliku da se izjasne o svim predmetima pojedinačno. Međutim, nedostaje povratna informacija od svršenih studenata, nakon zapošljavanja, o njihovom zadovoljstvu studijskim programom i o tome da li su u toku rada nailazili na poteškoće zbog nedostatka znanja, vještina i kompetencija koje su im bile potrebne za obavljanje određenog posla, a koje su mogli steći tokom studiranja.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Ustanova obezbjeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku	<u>Ispunjeno</u>	Potreban

studentima.	Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	
Komentar Studentima su u potpunosti obezbijeđene informacije o resursima koji im Fakultet nudi kao podršku, bilo da se radi o učenju ili praćenju nastavnog procesa.		
Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Ustanova obezbjeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.	Ispunjeno <u>Djelimično ispunjeno</u> Nije ispunjeno	Potreban
Komentar Ustanova je u procesu prikupljanja informacija o svršenim studentima i njihovim karijernim putanjama s ciljem formiranja Alumni kluba. U toku prikupljanja ovih podataka došlo se do informacija da je određeni broj studenata, koji je završio studije na ovom fakultetu, uspješno pozicioniran u inostranim kompanijama.		

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

- 1. Uraditi istraživanje o profilu studenata koji upisuju, odnosno završavaju studijske programe Fakulteta;**
- 2. Objediniti podatke o napredovanju studenata u toku studija, procentu uspješnosti i podatke o napuštanju studija kako bi se stvorila polazna osnova za preduzimanje mjera za obezbjeđenje kvaliteta u ovoj oblasti.**

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI

Ustanove treba da objavljuju informacije o svojim aktivnostima i programima koje realizuju, koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne.

Smjernice:

Informacije o aktivnostima ustanove korisne su za buduće i sadašnje studente, kao i za svršene studente, druge zainteresovane strane i javnost.

Stoga, ustanove pružaju informacije o svojim aktivnostima, kao i programima koje nude i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave, učenje i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju svršenih studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima učenja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave učenja i provjeru znanja koja se koriste, stopama prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zapošljavanju diplomaca.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Fakultet je prisutan u medijima, (televizija, radio i štampa) u najvećem broju slučajeva u emisijama ili novinskim člancima koji govore o saobraćaju a posebno o bezbjednosti u saobraćaju, važnosti infrastrukture, logistike i analize predloženih državnih projekata iz oblasti saobraćaja.

U holu Fakulteta smješten je veliki reklamni pano na kojem su postavljeni odabrani članci iz štampanih medija koji govore o radu Fakulteta i njegovim vodećim akterima.

Nastavni kadar Fakulteta učestvuje u javnim nastupima i debatama na temu obrazovne politike, obrazovne regulative, ekonomske i saobraćajne politike i politike bezbjednosti saobraćaja.

Fakultet ima svoju web stranicu www.fsklbudva.me, na koju se, između ostalog, postavlja i prospekt za upis novih studenata koji sadrži studijske programe, kvalifikacije kao i mogućnosti za zapošljavanje studenata.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

1. Na web stranici kreirati meni koji će se odnositi na aktivnosti Studentskog parlamenta.

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA

Ustanove treba da prate i periodično revidiraju svoje programe kako bi osigurale postizanje ciljeva koji su pred njih postavljeni i odgovorile na potrebe studenata i društva. Revidiranje treba da bude usmjereno na kontinuirano poboljšanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili preduzimaju kao rezultat tih aktivnosti, potrebno je obavijestiti sve aktere na koje se one odnose.

Smjernice:

Cilj redovnog praćenja, provjere i revidiranja studijskih programa je da se osigura njihova adekvatna realizacija i da se stvori efikasno okruženje za učenje i podršku studentima.

Time je obuhvaćena evaluacija:

- sadržaja programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa;
- promjenjivih potreba društva;
- opterećenja studenata, njihovog napredovanja kroz studije i završetak studija;
- efikasnosti procedura za provjeru znanja studenata;
- studentskih očekivanja, potreba i zadovoljstva programom;
- okruženja za učenje i službi za pružanje podrške, te njihove primjerenosti svrsi programa.

Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost. Objavljaju se revidirane specifikacije programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
a. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar:

Fakultet je više puta mijenjao sadržaj studijskog programa do ukupnih dozvoljenih 30 ECTS, između dva reakreditaciona perioda. Kreirane promjene prolaze propisane procedure saglasno Statutu Fakulteta. Promjene su rezultat praćenja najnovijih trendova u oblasti saobraćaja, komunikacije i logistike, a njihova validacija urađena je i kroz Program „ERASMUS+“.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
b. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Potreban

Komentar:

Kroz vlastiti nastavni kadar koji je po raznim osnovama uključen u najvažnije privredne tokove u oblasti saobraćaja, kao i saobraćajne politike u Crnoj Gori, dolazi se u posjed informacija koje opredjeljuju i promjene u strukturi i sadržini studijskih programa.

Fakultet organizuje naučno-stručne skupove i tematske debate koje su od značaja za potrebe

revidiranja studijskih programa. Dešava se da nastavni kadar koji posjeduje licence za vještake saobraćajne struke inicira određene promjene u sadržaju studijskog programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
c. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Pri revidiranju studijskih programa svakako se vodi računa o opterećenju studenata, tako da se u realizaciji ovih procedura vodi računa da se opterećenje studenata kreće u okviru prihvaćenih standarda u odnosu na kreditno vrednovanje i individualno opterećenje studenata potrebno za savladavanje sadržaja određenog predmeta.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
d. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Procedure za provjeru znanja studenata propisane su Pravilnikom o postupku i načinu ispitivanja i ocjenjivanja studenata. U kontaktu sa studentima i nastavnim kadrom ocijenjeno je da su postojeće procedure kompatibilne sa izvršenim promjenama u studijskom programu jer se u kontinuitetu vodi računa da promjene studijskog programa uključuju i procedure za provjeru znanja studenata.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
e. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Iz dostavljenih dokumenata i razgovora sa studentima zaključuje se da studenti aktivno učestvuju u kontinuiranom praćenju i po potrebi revidiranju studijskog programa. Svoja mišljenja iznose i kroz anonimnu anketu koju svi studenti popunjavaju za svaki predmet i predmetnog nastavnika.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
f. Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svrsi programa.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Obilaskom radnih prostorija i okruženja za učenje zaključuje se da su ostvareni uslovi za pružanje podrške u učenju. Rad studentske službe visoko je ocjenjen od strane studenata. Kreiranjem

izuzetno dobro osmišljene MOODLE platforme stvoreni su uslovi za podršku učenju u online okruženju.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
g. Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Iz dostavljene dokumentacije i razgovora sa upravom, nastavnicima i studentima zaključuje se da studijski program i planovi redovno preispituju i upoređuju sa sličnim referentnim fakultetima u EU i regionu. U diskusijama učestvuju studenti, i privredne i društvene organizacije. Na Fakultetu se održavaju predavanja uglednih privrednika iz oblasti programa.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
h. Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Studijski program na osnovnim i master studijama Saobraćaj, komunikacije i logistika obuhvata oblasti koje su i društveno i tehnološki jako zahtjevne. Stiče se utisak da se sadržaj programa detaljno analizira, prije usvajanja na organima Fakulteta, i odražava savremene trendove u saobraćaju sa svim modulima koji egzistiraju na Fakultetu.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
i. Objavljuju se revidirane specifikacije programa.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar:

Na web stranici Fakulteta objavljuju se sve promjene koje se planiraju u datom semestru, odnosno studijskoj godini. Sve promjene unose se i kao dio sadržaja Moodle platformu koja je online podrška učenju.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

1. Nastaviti sa praćenjem trendova u oblasti saobraćaja i dosadašnjom praksom inoviranja studijskih programa i njihovih modula.

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA

Ustanove treba da periodično vrše proces eksternog obezbjeđenja kvaliteta u skladu sa ESG standardima.

Smjernice:

Eksterno obezbjeđenje kvaliteta u svojim različitim oblicima može potvrditi efikasnost unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta ustanove, i može služiti kao katalizator poboljšanja i ponuditi ustanovi nove perspektive. Njime se, takođe, obezbjeđuju informacije kako bi se i ustanova i javnost uvjerile u kvalitet aktivnosti ustanove.

Ustanove učestvuju u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu. Stoga, u zavisnosti od okvira, eksterno obezbjeđenje kvaliteta može poprimiti različite oblike i može se koncentrisati na različite nivoe organizacije (kao što su program, fakultet ili ustanova).

Obezbjeđenje kvaliteta je kontinuiran proces koji se ne završava eksternim povratnim informacijama ili izvještajem ili procesom preduzimanja naknadnih mjera u okviru ustanove. Dakle, ustanove vode računa da se napredak, koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti eksternog obezbjeđenja kvaliteta, uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću aktivnost.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
j. Ustanove vode računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sljedeću.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Polaznu osnovu za sačinjavanje izvještaja o samovrednovanju za potrebe ove reakreditacije predstavljao je izvještaj Komisije o sprovedenoj eksternoj kontroli kvaliteta za potrebe koordinisane institucionalne evaluacije koja je vođena od strane Ministarstva prosvjete Crne Gore. Iako standardi koji su vrednovani u postupku odnosno eksterne evaluacije nijesu identični sa standardima koji se koriste u ovoj evaluaciji, Fakultet je, u granicama mogućeg, koristeći se metodom analogije, za svoje polazište u procesu samovrednovanja uzeo napredak ostvaren u postupku eksterne koordinisane evaluacije.

Kriterijum	Ocjena ispunjenosti	Kriterijum za reakreditaciju
k. Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu.	<u>Ispunjeno</u> Djelimično ispunjeno Nije ispunjeno	Eliminacioni

Komentar

Nekoliko godina nije bilo moguće sprovesti postupak reakreditacije, iako je ustanova blagovremeno pripremila izvještaj o samovrednovanju i uputila zahtjev za reakreditaciju ustanove i studijskih programa nadležnom organu. Kao što je poznato zbog nedostataka finansijskih sredstava, odnosno neprimjenjivog zakonskog rješenja koje je propisivalo da inostrano akredizaciono tijelo sprovodi eksternu evaluaciju, do momenta formiranja Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, postupci reakreditacije nijesu sprovedeni u zakonskom roku, jer nije bilo moguće sprovesti postupak eksterne evaluacije, ne samo na ovoj, već ni na jednoj ustanovi visokog

obrazovanja u Crnoj Gori.

Fakultet je podnio zahtjev za reakreditaciju ustanove i studijskih programa 2015/16.godine, ali isti nije razmatran iz naprijed naznačenih razloga. Fakultet je prošao koordinisanu institucionalnu evaluaciju (IEP) koja je okončana u aprilu 2018.godine, ali zbog svoje prirode nije rezultirala izdavanjem sertifikata o reakreditaciji.

Preporuke u vezi unapređenja standarda:

1. Pratiti razvoj ESG standarda koji se primjenjuju u Evropskom prostoru visokog obrazovanja i kontinuirano učestvovati u postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta (ustanova i/ili studijski program), najmanje jednom u 5 godina.

REAKREDITACIONI STAV I PREDLOG

Komisija predlaže Agenciji reakreditacioni stav:

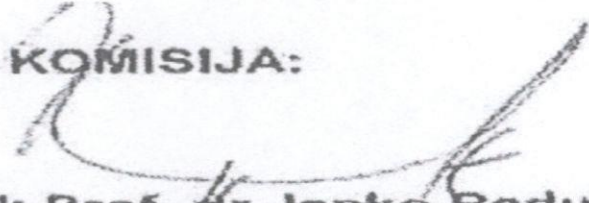
1. Prihvatanje zahtjeva za reakreditaciju za puni reakreditacioni period.
Obrazloženje: Komisija je jedinstvena u ocjeni da se prihvati zahtjev za reakreditaciju studijskog programa osnovnih studija Saobraćaj, komunikacije i logistika i studijskog programa master studija sa istoimenim nazivom za puni reakreditacioni period. Ovo iz razloga što za svih 10 standarda nijedan od kriterijuma za reakreditaciju nije imao eliminacioni karakter, a najslabija ocjena ispunjenosti pojedinih kriterijuma bila je „djelimično ispunjen”.
2. Odbijanje zahtjeva za reakreditaciju
Obrazloženje:

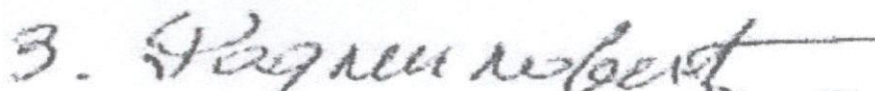
Komisija predlaže Agenciji naknadnu kontrolu (follow-up) u naznačenom roku:

--

Datum: 24.07.2020.

KOMISIJA:

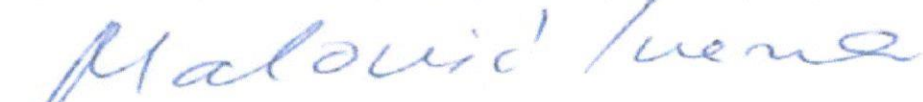

Predsjednik Prof. dr Janko Radulović, s.r.

Član Prof. dr Zoran Radmilović, s.r.

Član Prof. dr Milorad Kilibarda, s.r

Član Ivana Malović, s.r.

Član Lazar Šćekić, s.r